

[Wilhelm.]

det ville medføre reelle besparelser, hvad de her foretagne og forestående nedskæringer som bekendt ikke engang gør.

Hr. Steen Folke har som ordfører for forespørgerne været inde på de mere kvalitative betragtninger, og for at vi ikke gentager hinanden, skal jeg holde mig til problemerne omkring besparelserne i mere snæver forstand.

Lad mig først nævne, at der allerede forud for de nedskæringer, som blev vedtaget sidste forår, var sket en betydelig reduktion af personaleforbruget pr. institutionsplads. Det fremgår af betænkningen til det nye finanslovsforslag, som vi fik forleden, at personaleforbruget fra den 1. januar 1972 til den 1. april 1975 målt i forhold til antal pladser og til institutionernes åbningstid faldt med godt 7 pct. i gennemsnit. Da der i samme periode er sket en arbejdstidsforkortelse, betyder det i virkeligheden, at det, man kunne kalde personaledekningen, og det er jo den, der er relevant, i løbet af denne 3 års periode blev formindsket med ca. 12 pct. Det var den faktiske situation, da sparepartierne sidste forår svang kniven over daginstitutionerne, og det er ikke sådan, som de har prøvet at bilde folk ind, at her er et område, hvor personaleforbruget i enhver henseende har været udvidet og udvidet helt op til den dag.

Spareaftalen af 30. april 1975 må vel forudses bekendt. Baggrunden var, at under afstemningerne om finansloven fremkom den første berømte dobbeltbesparelse ved en slet og ret fejl, og denne måtte korrigeres ved vedtagelsen den 30. april. I denne vedtagelse blev rammerne for besparelserne fastlagt både for 1975-76 og for 1976-77, og de vedtagne besparelser skulle naturligvis ses i forhold til finanslovsforslaget for det første års vedkommende og i forhold til budgetoverslaget for det andet års vedkommende.

Et interessant moment er den såkaldte konsekvensbesparelse, som blev indregnet for det første års vedkommende, og som partierne bag aftalen af 30. april var indforstået med. Sagen var, at man allerede på det tidspunkt kunne konstatere, at daginstitutionernes driftsudgifter ville blive væsentlig mindre, end det var forudsat i finanslovsforslaget, af den simple grund, at de

forventede institutioner ikke blev bygget. Denne såkaldte konsekvensbesparelse blev opgjort til 45 mill. kr., og logisk og rimeligt blev den indregnet i besparelserne for 1975-76. Hvad der derimod ikke var så logisk og rimeligt, var, at den tilsvarende konsekvensbesparelse ikke var indregnet for 1976-77. De manglende pladser var naturligvis også forudset og forudsat i budgetoverslaget for 1976-77, og medmindre disse institutioner lige pludselig ville skyde op af jorden nu her 1. april 1976, så ville besparelsen derfor også gælde for dette og de følgende år.

Da jeg i det politisk-økonomiske udvalg påpegede forglemmelsen, som ingen i finansudvalget havde været opmærksom på, og da ministrene først var kommet sig over deres åbenbare overraskelse, begrundede de det med, at man jo ikke kunne vide på forhånd, om de manglende institutioner i mellemtiden ville blive indhentet, og at man derfor ikke på forhånd kunne kalkulere med en såkaldt konsekvensbesparelse for 1976-77.

Imidlertid er spørgsmålet om konsekvensbesparelsen meget vigtigt, for hvis de forventede institutioner stadig væk ikke bliver bygget i fuldt omfang og man alligevel fyrrer folk på de bestående institutioner, så har man i realiteten gennemført en ny dobbeltbesparelse, der rækker langt ud over det beløb, som man med vedtagelsen af 30. april 1975 aftalte at spare på dette område.

Vi forsøgte derfor under debatten den 30. april sidste år at få afklaret dette spørgsmål, og i fuld overensstemmelse med de tidligere forklaringer fra økonomiministeren og finansministeren, som desværre ikke findes på tryk, da det jo var i udvalget, svarede socialministeren — det er Folketingstidende 1974-75 (2. samling) sp. 4324-25:

„... til hr. Wilhelm, som stillede sig uforstående over for, hvorfor konsekvensbesparelserne ikke er videreført i næste finansår, vil jeg sige, at vi i dag ikke kan vide, hvilke ændringer der kan ske i byggeriet på daginstitutionsområdet.“

Og socialministeren konkluderede:

„... men der har været en stagnation i byggeriet, som har givet sig udslag i, at vi i år har kunnet se, at der var et mindreforbrug på 45 mill. kr. Hvad der vil ske til næste finansår, er umuligt at vide.“

Denne erklæring kan kun opfattes således, at den eneste grund til, at konsekvensbe-